



Ο πόνος της απώλειας της αγαπημένης μας Ασπασίας είναι βαρύς για κάθε μαθητή, κάθε σύντροφο και κάθε άνθρωπο που είχε την τύχη να σταθεί στο πλάι της. Οι αναμνήσεις, οι σκέψεις και τα συναισθήματα μας είναι πολλά και έντονα. Μας δημιουργούν μια πληγή που μόνο δύσκολα, αργά και εν μέρει μπορεί να επουλωθεί. Αν όμως το πένθος και το κλάμα μας είναι φυσιολογικές αντιδράσεις, εμείς, όλοι μαζί, μπορούμε να τις

δαμάσουμε. Αυτό θα ήθελε και η Ασπασία μας. Αυτό, πολύ περισσότερο, επιτάσσει η σκέψη πως η χαρά μας που την είχαμε στη ζωή μας σίγουρα είναι μεγαλύτερη από τον πόνο της απώλειας της. Ο άνθρωπος μας θα ζει για πολύ ακόμα μέσα μας, καθώς διαμόρφωσε καταλυτικά κάποια ιδιαίτερα κομμάτια του μυαλού και της καρδιάς μας, που μας είναι χρήσιμα εφόδια για αυτά που μέλλονται για να έρθουν.

Η Ασπασία υπήρξε ένας άνθρωπος στον οποίο η ιδιότητα του κομμουνιστή διείσδυσε και έδωσε με αυτή του δασκάλου και το αντίστροφο, κάνοντας αδύνατο το να μιλήσει κάνεις για αυτή με στεγανές οριοθετήσεις μεταξύ των δύο αυτών ιδιοτήτων της.

Ως μαθητές της κατά τη «διαβολοχρονιά» της τρίτης Λυκείου, είδαμε την καθηγήτριά μας να μην μας προστάζει να μάθουμε παπαγαλία ολόκληρες εκθέσεις, αλλά να συζητά μαζί μας ως ίσος προς ίσο επί ώρες, να συγκεφαλαιώνει τα πορίσματα των διαλόγων μας και να μας μαθαίνει πως να αποτυπώνουμε αποτελεσματικά τις σκέψεις μας στο χαρτί. Δεν είδαμε τις τάξεις μας να χωρίζονται σε «αριστούχους» και «πλέμπα» ούτε μας τάισαν ποτέ το δήτην «κίνητρο» του ανταγωνισμού. Συνυπήρξαμε δημιουργικά ο ένας με τον άλλο, με την Ασπασία σε ρόλο καθοδηγητή να σκύβει πάνω στις ιδιαιτερότητες καθενός και να τον κάνει να φτάνει εκεί που μέχρι τότε δεν μπορούσε. Δεν λέμε τυχαία τόσες γενιές μαθητών της πως η Άσπα μας τις ημέρες των εξετάσεων είχε πολλαπλάσιο άγχος από αυτό όλων των μαθητών της αθροιστικά. Άγχος το οποίο δεν προέκυπτε κατά βάση από τον επαγγελματικό της ρόλο αλλά από πηγαία αγάπη της για εμάς. Είναι λοιπόν εξηγήσιμο το πόσοι άνθρωποι που πέρασαν από τα χέρια της βρίσκονται ή βρέθηκαν στις σχολές προτιμησής τους. Θα μας μείνουν αξέχαστα τα καλαμπούρια και τα πειράγματα, τόσο αυτά που μας έκανε όσο και αυτά που της κάναμε. Μάλλον όλα τα παραπάνω είναι που δίνουν την εξήγηση στο γιατί μέσα στα άγχη μας αδημονούσαμε να πάμε στο μάθημα της για να ξεσκάσουμε. Ή γιατί σχεδόν σε κάθε μάθημα, θα μας διέκοπτε κάποιος παλιός της μαθητής οποιασδήποτε ηλικίας, ο οποίος αισθανόταν την ανάγκη να πιάσει την κουβέντα στην παλιά του καθηγήτριά για οτιδήποτε τον απασχολούσε. Και έχουμε την πεποίθηση πως μόνο ένας κομμουνιστής διαμετρήματος μπορεί να οικοδομήσει τέτοιες σχέσεις σε ένα περιβάλλον και μια περίοδο τόσο στείρα.

Την κρίσιμη πολιτικά περίοδο προς και κατά την ανάδειξη του ΣΥ.ΡΙΖ.Α σε κυβερνητικό πόστο η στάση από γρανίτη που κράτησε η Ασπασία βοήθησε είτε άμεσα είτε έμμεσα πλειάδα νέων ανθρώπων του κινήματος να μην θαμπωθούν από τα «καθρεφτάκια» του ρεφορμισμού, και ως εκ τούτου να συνεχίζουν και σήμερα να βρίσκονται στον δρόμο του αγώνα. Η συνεισφορά της τόσο στο κόμμα της, το ΜΛ ΚΚΕ, όσο και στο πλαίσιο των κοινών μας προσπαθειών και μαχών (της ΛΑ-ΑΑΣ και των εκλογικών συνεργασιών ΚΚΕ(μ-λ) – ΜΛ ΚΚΕ) υπήρξε καταλυτική. Το πιο αξιοζήλευτο πολιτικό της χαρακτηριστικό μεταξύ πολλών, ήταν μάλλον η λαϊκότητα και ο σεβασμός με τον οποίο κατόρθωνε να αντιμετωπίζει κάθε συνομιλητή της, ανεξαρτήτως της απόστασης ιδεών που μπορεί να τους χώριζε. Η Ασπασία σε μια περίοδο που το κόκκινο κατασυκοφαντείται κατάφερνε και να παραμένει βράχος και να ανοίγει αντί να κλείνει διαύλους επικοινωνίας με κάθε λαϊκό άνθρωπο. Γι' αυτό και κατάφερε να μετατοπίσει τις συνειδήσεις δεκάδων ανθρώπων, μεταξύ των οποίων αρκετών με εντελώς αντιπαραθετικές πολιτικές καταβολές από τις δικές μας. Γι' αυτό και ήταν και θα παραμείνει για πάντα αγαπητή μεταξύ των μελών όλων των οργανώσεων της Αριστεράς. Είναι και αυτό ένα προϊόν της πολύχρονης πολιτικής της εμπειρίας και της βαθιάς της πίστης πως ο λαός μας μπορεί να ζήσει αφέντης στον τόπο του, βαδίζοντας τον επαναστατικό δρόμο για ανεξαρτησία και σοσιαλισμό.

Α ρε Ασπασία, ο πόνος μας είναι βαρύς. Αλλά θα σε τιμήσουμε όπως σου αρμόζει. Βαδίζοντας στα δικά σου βήματα. Κάνοντας πυξίδα της δράσης μας τη δράση σου

Το φως που καίει, που με τόσες θυσίες μας το μετέδωσες, θα το κρατήσουμε ζωντανό και θα το δυναμώσουμε.

Γιατί θέλουμε να λεγόμαστε άνθρωποι, όπως υπήρξες εσύ, και γι' αυτό δεν θα πάψουμε ούτε στιγμή να ονειρευόμαστε.

**Οι μαθητές και σύντροφοι της Ασπασίας, Β. Μ. και Θ. Ν.**